

УДК 021.6:[378.4(477.54)+027.021(438)]

Марія Павловська,директор, ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-9603-8884>

Бібліотека факультету фізики, астрономії і прикладної інформатики Ягеллонського університету (м. Краків, Польща)
 prof. Stanisława Zojasiewicza, 11, Kraków, 30-348, Poland
 e-mail: maria.irena.pawlowska@gmail.com
 mary.pawlowska@uj.edu.pl

Професійні контакти бібліотекарів Кракова, Катовіце, Харкова: соціокультурний аспект

У публікації висвітлюються питання співпраці університетських бібліотек Кракова і Харкова. Йдеться про обмін працівниками в рамках підписаних українсько-польських бібліотечних угод, про досвід організації спільних міжнародних заходів: конференцій, семінарів, круглих столів, книжкових експозицій, спрямованих на збереження культурної, історичної пам'яті наших народів.

К л ю ч о в і с л о в а: університетські бібліотеки Кракова, ЦНБ ХНУ імені В. Н. Казаріна, міжнародна бібліотечна співпраця, конференції як форма міжнародної комунікації бібліотек, паперова клініка Ягеллонської бібліотеки, станція автоматичної видачі книг, дигіталізація книжкових колекцій.

Міжнародна співпраця сучасної бібліотеки – один з важливих пріоритетів її діяльності. Вона сприяє піднесенню іміджу установи, підвищенню фахової кваліфікації її працівників, набуттю ними необхідних умінь і навичок, збагачує їх позитивним досвідом, дає змогу дізнатися багато корисного про науково-інформаційну діяльність бібліотек інших держав. Важливо, щоб «міжнародна бібліотечна співпраця не відбувалася випадково. У цій справі вкрай важливе ретельне та продумане планування, підкріплене належною організацією»¹. Саме таких засад дотримуються університетські бібліотеки Кракова і Харкова, вибудовуючи свої відносини. Ось уже упродовж багатьох років вони успішно розвиваються, а бібліотечний персонал набуває безцінного досвіду роботи у сучасних умовах.

Якщо говорити про феномен пам'яті, а надто пам'яті колективної – це соціально обумовлений феномен, що виникає через соціокультурну взаємодію у спільнотах. Ця теоретична позиція розгорнулася у детальний аналіз трансформацій культурної пам'яті Аляйдою Ассман. Згідно з А. Ассман, функціональний модус культурної пам'яті, який відповідальний за майбутнє, полягає у певній вибірковості, групових і ціннісних зв'язках, що реалізуються у «вітальних взаємозв'язках сучасності»².

Бібліотеки як інституції, котрі за призначенням покликані виконувати роль накопичувачів інформації, зберігачів інтелектуально-духовних надбань людства, активно долучаються до міжнаціональної комунікації, адже саме вона сприяє більш релевантному вибору і популяризації зразків культурної пам'яті для глобалізованого світу.

Останні роки для бібліотек Польщі і України виявилися особливо плідними для налагодження та поглиблення професійних, наукових, соціальних контактів. Нагальні бібліотечні проблеми ми постійно обговорюємо з нашими українськими колегами на конференціях, семінарах, круглих столах, у т. ч. онлайн.

У вересні 2015 р. до роботи VI Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми діяльності бібліотеки в умовах інформаційного суспільства», яку організувала Науково-технічна бібліотека Львівської Політехніки, долучилася велика група фахівців з Польщі. Серед учасників були бібліотекарі, котрі представляли Ягеллонський університет, Політехніку Краківську, Лодзьку і Вроцлавську. На конференції пролунали цікаві доповіді як українських, так і польських учасників. З цікавою презентацією, присвяченою незвичайній культурній установі – Бібліотеці Польського туристично-екскурсійного товариства у Кракові виступила співробітниця Інституту бібліотекознавства та наукової інформації Сілезького університету в Катовіце, доктор Беата Пжевозник (Przewoznik B. Rola i znaczenie centralnej biblioteki Gorskiej PTTK w Krakowie w srodowisku turystycznym i spoleczenstwie informacyjnym). З підвищенням інтересом були вислухані виступи представниць Ягеллонського університету. У доповіді кустоша Бібліотеки факультету фізики, астрономії та інфор-

¹ Riggs D. E. International Library Cooperation: We Have Come a Long Way and Have a Long Way to Go. *College & Research Libraries*. 2001. Vol. 62, № 6. P. 500–501. URL : <https://crli.acrl.org/index.php/crli/article/view/15482> (дата звернення: 28.04.2020).

² Ассман А. *Простори спогаду. Форми та трансформації культурної пам'яті* / пер. К. Дмитренко. Київ : Ніка-Центр, 2012. 439 с.

матики Ягеллонського університету Ядвіги Віхман йшла мова про будівлю сучасної бібліотеки факультету фізики, астрономії і прикладної інформатики саме з точки зору архітектури й будівництва (Wichmah J. Nowa przestrzen biblioteczna, nowe rozwiązania, nowe zadania – proces zmian i rozwoju bibliotek naukowych na przykładzie Biblioteki Wydziału Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej Uniwersytetu Jagiellońskiego). Доповідачі також порушували питання нестандартної діяльності бібліотек вищих закладів освіти Польщі (Sabela A., Feret B. Niestandardowa działalność bibliotek akademickich w Polsce), розповідали про співпрацю і взаємозв'язки вчених-фізиків, котрі працювали у XIX – першій половині XX ст. у Кракові і Львові тощо.

Саме під час цього заходу працівники Ягеллонського і Сілезького університетів були запрошені на конференцію, яка мала відбутися в Харкові у листопаді 2015 р. Перший візит до Харкова поставив перед польськими фахівцями завдання підготувати виступи, які б максимально відповідали темі конференції. Учасники майбутнього форуму мали обговорити сучасні та історичні питання, пов'язані з діяльністю університетів у Харкові, інших містах України, і польський досвід у цій галузі також міг зацікавлювати аудиторію, міг бути корисним. За задумом організаторів, на зібранні мало йтися про різноманітні зв'язки, що поєднують міста та університети, які діють у них. Крім того, був намір показати, що таке університетське місто (city university), який вплив університети справляють на місцеву громаду, як університетські традиції впливають на формування ідентичності, на створення національної спадщини. Особливу увагу планувалося приділити ролі студентів та випускників університетів у формуванні громадянського суспільства.

Під час конференції тривали жваві дискусії у чотирьох паралельних секціях: перша – науковці, їх вплив на розвиток університету та міста, в якому той функціонує; друга – *sapientia gubernator navis* – діяльність бібліотек та архівів в епоху е-культури; третя – університетські традиції як елемент культурної спадщини; четверта: значення бібліотечних колекцій, архівів, музеїв для історії науки, міста, університету.

Польські учасники розповідали про Лева Давидовича Ландау (Maria Pawłowska. Co polscy fizycy wiedzą o Lwie Dawidowiczu Landau i jego szkole fizyki teoretycznej), наукові дослідження колекцій бібліотеки WFAIS UJ M. (Maria Pawłowska. Dedykacja jako wyraz uznania i dowód wdzięczności. Z badań proveniencyjnych księgozbioru Biblioteki Wydziału Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie), про діяльність бібліотеки Сілезького університету в Катовіце (Б. Пшевозник). Вчені-викладачі, дослідники, бібліотекарі, випускники університету, його нинішні студенти активно обговорювали історію, сучасність та майбутнє свого університету³.

³ Харків як університетське місто : матеріали Міжнародних наукових конференцій / Харків. нац. ун-т імені

Відвідування Харкова для поляків завжди пов'язане із вшануванням жертв тоталітаризму на цвинтарі у П'ятихатках, де поховано 4302 офіцери польської армії та польських цивільних, вбитих у 1940 р. НКВС, а також 2000 українців, росіян та євреїв, розстріляних у 1937–1938 рр. Варто зазначити, що серед поляків, похованих на цьому цвинтарі, є капітан Якуб Вайда, батько польського режисера Анджея Вайди, лауреата премії «Оскар» за визначний внесок у світовий кінематограф, творця всесвітньо відомого фільму «Катинь». Це місце загальноісторичної скорботи залишається у пам'яті всіх поколінь поляків, які щорічно віддають йому жалобну пошану.

Польські фахівці побачили сучасний український Харків, а познайомившись з матеріалами, представленими у виданнях «*Polacy na mapie Charkowa*»⁴, випусках «Польського Альманаху», у т. ч. про видатних поляків Харкова, отримали можливість не тільки пройти вулицями, побачити архітектуру, визначні місця, а й більше дізнатися про «польську» історію міста. Видання «Польського Альманаху» багато років курує Центральна наукова бібліотека ХНУ імені В. Н. Каразіна, у ньому наявні профілі видатних польських представників науки, культури та мистецтва, які були пов'язані з Харковом.

У Харкові вже кілька років функціонує Українсько-польський академічний центр науки та культури, який має чималу колекцію польської літератури. У Центрі викладають польську мову, організовують наукові та культурні заходи, спрямовані на просування знань про Польщу, її історію й сьогодення. Заслугове на увагу ще одне місце на науковій мапі Харкова: Центр Л. Ландау – установа, створена для наймолодших адептів науки, які мають змогу разом із батьками, бабусями та дідусями брати участь у творенні науки, виконуючи експерименти, які ілюструють основні закони світу природи.

Приїзд польських фахівців до міста конструктивізму не тільки дав можливість ознайомитися з українським досвідом бібліотечної роботи та поділитися своїми напрацюваннями, а й посприяв поглибленню нашої співпраці. Влітку 2017 р. група харківських бібліотекарів приїхала до Кракова.

У робочій угоді, яка підписана між нашими бібліотеками, передбачено надання інформаційної підтримки при реалізації спільних наукових, культурних проєктів двох країн; здійснення на постійній і взаємовигідній основі обміну національними друкованими та електронними виданнями для поповнення фондів обох бібліотек; бібліотечно-інформаційне обслуговування

В. Н. Каразіна, Центральна наукова бібліотека; Центр краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька; Харків. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського, Харків. худож. музей; Архів Польської Академії наук; Балтійська міжнар. академія; уклад. І. К. Журавльова. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 242 с. URL : <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/14499>. (дата звернення: 02.03.2020).

⁴ *Polacy na mapie Charkowa* / Konsulat Generalny RP w Charkowie. Charków, 2012.

читачів з використанням системи МБА й електронної доставки документів; проведення спільних конференцій, навчальних заходів, взаємні відвідини бібліотек з метою обміну досвідом упровадження новітніх технологій у бібліотечну справу.

У серпні 2017 р. фахівці бібліотеки Каразінського університету мали змогу ознайомитися з досвідом роботи провідних бібліотек міста Кракова: бібліотеки Ягеллонського університету, бібліотеки факультету фізики, астрономії та прикладної інформатики Ягеллонського університету, бібліотеки Папського університету Іоанна Павла II, Воєводської публічної бібліотеки.

З польського досвіду українських колег, у першу чергу, інтересувало впровадження нових інформаційних технологій, які дають змогу вдало поєднувати традиційну і сучасну бібліотечну діяльність, максимально повно задовольняти запити своїх відвідувачів. Варто зазначити, що у бібліотеках вищих навчальних закладів Польщі за останні роки відбулися докорінні зміни, активно здійснюється комп'ютеризація бібліотечних процесів, реалізуються різноманітні інноваційні проекти, впроваджуються перспективні маркетингові рішення. Відвідуючи наші бібліотеки, українські колеги цікавилися їх історією, структурою, організацією обслуговування користувачів, особливостями роботи з фондами, їх поповненням, оцифруванням, збереженням, реставрацією, а також спектром виконуваних бібліотеками завдань, визначених середовищем, в якому вони нині функціонують.

Збереженню історичних документів, створенню великих цифрових сховищ даних сьогодні у Польщі приділяється особливо велика увага. Початком оцифрування можна вважати кінець 1990-х рр., а Ягеллонську бібліотеку – першою в країні, яка розпочала цей процес. Зауважимо, що систематичне оцифрування колекцій в Ягеллонській бібліотеці розпочалося у 2003 р., коли була придбана відповідна техніка. Ягеллонська цифрова бібліотека створена для надання цифрових версій бібліотечних колекцій, оригінали яких є цінною і унікальною польською культурною спадщиною. Вже напрацьованим у цьому напрямі досвідом ми охоче поділилися з нашими українськими колегами.

Паперова клініка Ягеллонської бібліотеки – це перший технологічний зал, запущений в Польщі зі спеціалізованим обладнанням для масової дезактивації кислотності паперу, друківаних видань та рукописів у вигляді переплетених томів. Цю клініку було створено у 2005 р. на кошти багаторічної урядової програми (2000–2008 рр.) для порятунку польських бібліотечних і архівних ресурсів, які виготовлені з кислотного паперу і яким загрожує зникнення. Крім того, у бібліотеці працює потужна реставраційна майстерня, оснащена сучасним обладнанням для реставраційних та консерваційних робіт на високому рівні. Фахівці-реставратори детально розповіли про свою роботу та надали гостям корисні консультації.

Харків'яни відвідали також бібліотеку факультету

фізики, астрономії і прикладної інформатики Ягеллонського університету, яка розташована у приміщенні нового університетського містечка у Кракові, де вона працює з 2014 р. Ця бібліотека є своєрідним поєднанням традицій та інновацій, справжньою гібридною бібліотекою із сучасними пристроями RFID для реєстрації книговидач й повернення книг, численними базами даних та доступом до повних текстів електронних журналів, електронних книг, друкованими книгами та журналами, а також колекцією книг з історії розвитку фізики не лише в Ягеллонському університеті, а й у всьому науковому світі.

Підвищений інтерес колеги з Каразінського університету виявили до станції автоматичної видачі книжок, яка дає змогу читачеві самостійно просканувати штрих-код книги для того, щоб взяти її у користування або для повернення, а також самостійно перевірити стан свого читацького електронного формуляра. Такі станції можна використовувати у місцях відкритого доступу, при створенні гібридних абонементів з відкритим доступом та у місцях для самостійної підготовки. Це своєрідний читальний зал і абонемент водночас, де можна взяти книгу додому за допомогою автоматизованої книговидачі. В таких місцях розташовані і комп'ютери з електронним каталогом. Все це дає можливість отримати інформацію щодо інших книжок та з'ясувати, на якому абонементі вони зберігаються.

Обов'язковим пунктом програми перебування харківських бібліотекарів у Польщі були екскурсії старими будівлями Ягеллонського університету: Collegium Maius, Collegium Novum, Collegium Witkowski; прогулянки навколо перлин Ренесансу та готики міста, відвідання костьолів, включаючи Маріацький собор з найвідомішим вівтарем, виготовленим у XV ст. майстром Вітом Ствошем. І, звичайно, ми запросили наших українських гостей до Вавельського собору та королівських палат на Вавелі. Цю частину екскурсійної поїздки очолив доктор Томаш Настульчик з Науково-дослідного центру польської бібліографії Естрейхерів (Centrum Badawcze Bibliografii Polskiej Estreicherów.), з яким фахівці Центральної наукової бібліотеки Храківського національного університету імені В. Н. Каразіна вже співпрацюють багато років за окремим проектом.

Професійні контакти бібліотекарів – це й постійні зустрічі керівництва Ягеллонської бібліотеки і ЦНБ ХНУ імені В. Н. Каразіна. Під час таких візитів обговорюється, як правило, широке коло питань, складаються плани на майбутнє, вносяться корективи у вже підписані угоди. Так, влітку 2018 р. нашим керівникам при складанні листа про наміри вдалося досягти додаткової домовленості про тижневе стажування харківських бібліотекарів у Польщі, яке, у першу чергу, передбачало освоєння інноваційних технологій.

У лютому 2018 р., перебуваючи на конференції «Libri Rariores&Rarissimi», організованій Науково-дослідним центром польської бібліографії Естрейхерів, очільниця

бібліотеки Каразінського університету І. Журавльова також відвідала бібліотеку WFAIS. Під час цього візиту були скоординовані плани подальшої співпраці з польськими колегами, зокрема була запланована участь польських фахівців у III Міжнародній науково-практичній конференції «Бібліотека вищої освіти: досвід та перспективи», яку Наукова бібліотека імені М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка готувала на базі Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова⁵. Ми з радістю погодилися на внесену пропозицію, адже це була ще одна нагода познайомитися з українським досвідом і донести до колег свої напрацювання.

У серпні 2018 р. у Кракові з професійним візитом побувала досить велика група бібліотекарів з ЦНБ Каразінського університету. Українські колеги провели п'ять днів у столиці Малої Польщі. Їх метою було познайомитися з краківськими університетами та їх бібліотеками. Дуже важливою подією стала їх поїздка до Катовіце та відвідання тамтешньої гібридної бібліотеки двох університетів Катовіце-Сілезького університету та Університету економіки, яка функціонує під загальною назвою: Науково-інформаційний центр та Академічна бібліотека (CINIBA)⁶. Ця красива і надсучасна бібліотека є гордістю обох університетів, а для користувачів місцем, де в доброзичливій атмосфері та ідеальних умовах вони можуть отримувати знання, вдосконалювати свою професійну майстерність. Тут проводяться численні культурні заходи, конференції, симпозіуми, семінари із широким залученням академічної громади, а також жителів регіону, представників освіти, культури, бізнесу.

У Ягеллонській бібліотеці співробітники проводять заняття з формування у читачів навичок користування електронними ресурсами бібліотеки, умінь пошуку необхідної інформації по всіх ресурсах бібліотеки та електронного простору, з ознайомлення з правилами написання та оформлення публікацій: кваліфікаційних робіт, наукових праць та бібліографічних списків до них. Ознайомлення з досвідом роботи польських бібліотек, з методиками бібліотечно-бібліографічного навчання студентів і аспірантів укріпило колег з Харківського університету в думці, що вони йдуть правильним шляхом, концентруючи свої зусилля щодо організації для своїх відвідувачів занять з медіа-грамотності.

Особливістю міжнародної співпраці бібліотек Польщі і України є залучення до цієї діяльності молоді. У цьому контексті важливою подією стала організація

чергової зустрічі польських та українських молодих бібліотекарів під час Міжнародної наукової конференції «Креативність класики: сучасна бібліотека очима молодих», що проходила під гаслом Української бібліотечної асоціації «Бібліотек@ – все тут, всі тут!»⁷. До речі, зібрання готувалося спільними зусиллями співробітників WFAIS і ЦНБ ХНУ імені В. Н. Каразіна і відбулося у Харкові 26–28 вересня 2018 р.

Насичена програма конференції містила в собі не лише виступи й презентації, а й низку культурних заходів, зокрема демонстрацію виставки плакатів під назвою «Під провідною зіркою науки: Маріан Смолюховський – яскравий фізик і визначна людина»⁸. Вперше виставка була представлена у 2017 р. у Сенаті Польської Республіки. Співавтором виставки про всесвітньо відомого польського фізика був фахівець Collegiuma Maiusa, доктор Мацей Ключа. Експозицію з нагоди 100-річчя від дня народження М. Смолюховського підготували працівники бібліотеки WFAIS та музею Ягеллонського університету. Після перекладу текстів українською мовою, який зробив український випускник нашого університету П. Олійник, було вирішено відправити експозицію до Харкова. Експозиція плакатів, присвячених Маріану Смолюховському в Україні, стала можливою завдяки сприянню Генерального консульства Республіки Польща в Харкові, яке всіляко підтримувало цей проект. Під час конференції виникла ідея про експонування виставки не тільки в Харкові, а й в інших містах України. І згодом вона побувала в університетських бібліотеках Києва, Львова, Сум, Ужгорода, Одеси.

Презентація таких виставок, завдяки ефективній співпраці, сприяє розвитку дружніх стосунків не тільки між бібліотекарями, а й студентами, науковцями, представниками різних кіл громадськості.

На секційних засіданнях обговорювалися нагальні проблеми сучасних бібліотек з точки зору молодих користувачів і молодих працівників. Особливо запам'яталася відео-конференція з міжнародним лідером у галузі філософії та практики бібліотечного обслуговування в США Дженніфер Веласкес, яка була організована за підтримки Посольства США в Україні. Порушені американським фахівцем проблеми викликали активне обговорення в аудиторії.

Однак найголовнішим пунктом програми стали доповіді учасників конференції. Польські спікери підготували такі виступи: «Бібліотекарі Європи – огляд ініціатив з Європейського Союзу» (Галек Хелена, Чера-

⁵ Бібліотеки закладів вищої освіти: досвід та перспективи : III Міжнар. наук.-практ. конф. Одеса, 2018. URL: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/for_lib/konf-2018-1.php?nm=0. (дата звернення: 01.03.2020).

⁶ Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka (CINIBA). URL : <https://www.ciniba.edu.pl/o-nas> (data dostępu: 01.03.2020).

⁷ Креативность классики: современная библиотека глазами молодых: Междунар. науч. конф. Харьков, 2018. URL: <http://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/conf/2018-09-26-27/programa.pdf> (дата об'єкту: 10.03.2020).

⁸ Pod przewodnią gwiazdą nauki. Marian Smoluchowski w stulecie śmierci. URL : <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/metadatasearch?action=AdvancedSearchAction&type=3&val1=Title:Pod+przewodni%C4%85+gwiazd%C4%85+nauki%5C:+Marian+Smoluchowski+w+stulecie+%C5%9Bmierci> (data dostępu: 01.03.2020).

шевська Урсула); «Лінк лінку не рівня – або таємниці створення цифрових бібліографій» (Холі Іоанна); «Бібліотека як простір для освіти та культурної анімації» (Павловська Марія); «Купувати – чи не купувати, читати – чи не читати» (Пшевозник Беата); «Образ бібліотеки в літературі – характеристика на вибраних прикладах» (Жирек Катаржина); «Чи потрібні бібліотеки та бібліотекарі?» (Нартовська Юстина), «Бібліотекар, читач та інформаційна грамотність» (Новак Ягода).

Найчастіше учасники зібрання порушували такі проблеми, як: дигіталізація колекцій; нові функції бібліотечних просторів; роль бібліотеки в структурі університету та її функції; співпраця бібліотекарів з читачами та їхня роль у контактах з викладачами, науковцями, студентами, учнями; креативність бібліотек та бібліотекарів. У деяких доповідях промовці намагалися відповісти на запитання: якій книзі читач віддає сьогодні перевагу – традиційній чи електронній, ставилися гострі питання, чи варто купувати книги і чи варто їх читати. Виступи і польських, і українських доповідачів так чи інакше торкалися теми «Філософія – бібліотека – філософія бібліотеки: від класичної епохи до епохи «пост». Усі присутні отримали чимало цінної інформації, яка змушує замислитись, аналізувати, вести пошуки шляхів виходу із ситуації, що склалася.

Молоді польські бібліотекарі встигли познайомитися з роботою деяких університетських бібліотек Харкова, зокрема, побували з візитом у найбільшій бібліотеці Харкова – Державній науковій бібліотеці імені В. Г. Короленка, поспілкувалися з її спеціалістами, обговорили нагальні питання бібліотечної справи. Усі учасники зустрічі були одностайні у висновках, що проблеми, які турбують нині бібліотекарів, майже однакові у польських і українських реаліях.

Отже, співпраця між польськими і українськими університетськими бібліотеками дуже важлива, адже вона сприяє професійному зростанню наших працівників, поглибленню контактів, стимулює до втілення нових проєктів. Наприклад, вже заплановано провести спільне дослідження українських і польських

читачів університетських бібліотек, яке допоможе і Польщі, і Україні в переорієнтації роботи бібліотек на потреби відвідувачів.

Польські фахівці, вивчивши досвід соціокультурної роботи харківських бібліотек, вирішили більше уваги у своїй роботі приділяти організації культурно-виховних заходів, спрямованих на збереження історичної пам'яті, підтримання традицій національної культури.

У процесі візитів українських бібліотекарів до Польщі зібрано значний обсяг інформації щодо особливостей організації і функціонування наших бібліотек, визначення їх місця у сучасному суспільстві. Із врахуванням польського досвіду вносяться корективи у роботу українських університетських бібліотек, зокрема, за пропозиціями польських колег бібліотека Каразінського університету удосконалила оцифрування та збереження фондів, на сучасному рівні обладнала свою реставраційну майстерню.

Співпраця бібліотек Кракова з бібліотекою Каразінського університету успішно розвивається, контакти з кожним роком поглиблюються, стають більш предметними, продуктивними. Основні її напрями визначені трьома Угодами, підписаними між ЦНБ ХНУ імені В. Н. Казаріна і Науково-дослідним центром польської бібліографії Естрейхерів, Бібліотекою факультету фізики, астрономії і прикладної інформатики Ягеллонського університету та Бібліотекою Ягеллонського університету. Кожна з угод вирізняється своєю професійною специфікою, передбачає поглиблену співпрацю в тій чи іншій сфері бібліотечного життя.

У нас є не тільки спільні виклики, а й спільна мета – піднести бібліотечну справу на рівень вимог сьогодення. Ми можемо багато чому навчити один одного у царині сучасного обслуговування читачів, зберігання та оновлення власних фондів, їх дигіталізації. Взаємні контакти, напрацьовані за десятиліття, сприяють здобуттю нових знань, збагачують нас досвідом, уміннями вирішувати найскладніші проблеми, і, звісно, зміцнюють дружні польсько-українські стосунки на тлі формування спільної культурної пам'яті.